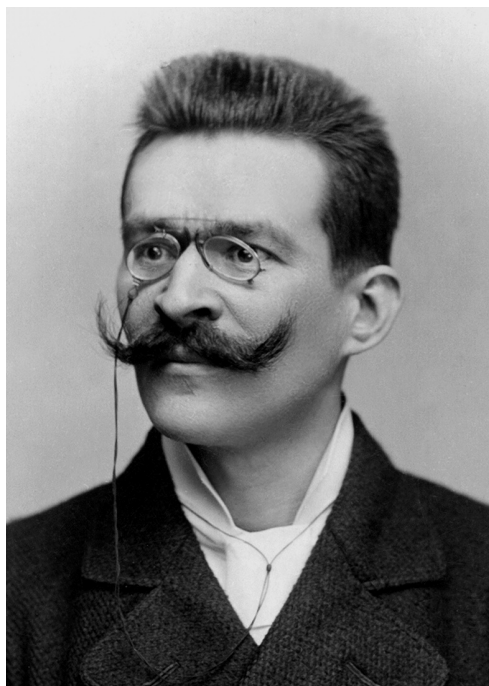

DR. BUGARSZKY ISTVÁN

1868–1941

Bölcsészdoktor, kémikus, a fizikai kémia tudományos művelője, a M. kir. Állatorvosi Főiskola vegytani tanszékének vezető tanára volt 1902-től 1913-ig. Elődjével, Liebermann Leóval közösen megírt tankönyvük több kiadást ért meg.

Bugarszky István 1868-ban Zentán (Bács-Bodrog vármegye) született. Középszkolai tanulmányait a zentai községi algimnáziumban kezdte, majd a nagyikindai gimnáziumban folytatta, és az újvidéki főgimnáziumban fejezte be. 1886-ban felvették a budapesti Tanárképző Intézet természettudományi szakosztályára, és mint ennek tagja a budapesti Tudományegyetemen és a Műegyetemen természettudományi (kémiai, fizikai, természetrajzi és matematikai) előadásokat hallgatott. Itt 1891-ben bölcsészdoktorrá avatták. Tanulmányainak befejezése után külföldi tanulmányútra indult, és Németországban több nevezetes kémiai intézetet látogatott meg.

Tanári működését 1890-ben kezdte meg, amikor kinevezték vegytani tanársegéddé a M. kir. Állatorvosi Akadémiára. 1893-ban segédtanár lett. 1894-ben a budapesti Tudományegyetemen elméleti kémiából magántanári képesítést szerzett. 1896-ban fél évig Göttingában (Göttingen), a Nernst professzor vezetése alatt álló fizikai-kémiai és elektrokémiai intézetben a kémiai affinitás számszerű értékét vizsgálta a kémiai változások egy csoportjára vonatkozóan.

BUGARSZKY ISTVÁN EMLÉKTÁBLÁJA
A KÉMIAI ÉPÜLET BEJÁRATÁNÁL
(MADARASSY WALTER ALKOTÁSA)

1898-ban címzetes és jelleges nyilvános rendkívüli tanárrá nevezték ki. 1899-ben a Magyar Tudományos Akadémia III. osztálya levelező tagjává választotta. 1902-től a vegytani tanszék ideiglenes vezetője; 1903-tól nyilvános rendes tanára.

Bugarszky István 1913-ig volt a M. kir. Állatorvosi Főiskola kémiai tanszékének vezetője, ekkor ugyanis – a meghívást elfogadva – a budapesti Tudományegyetem kémiai tanszékének vezetője lett.

Tudományos munkásságának legnagyobb része a fizikai kémia körébe tartozik. A kémiai reakciók sebességével, a kémiai egyensúlyi állapotokkal is foglalkozott. Elsőnek ismerte fel a fehérjék amfoter jellegét. Segédtanári működése során Liebermann Leó professzorral együtt a hallgatóság részére korszerű tankönyvet írt, 1892-ben pedig *Vezérfonal a vegytani gyakorlatokhoz* címmel kezdők számára gyakorlati tankönyvet adott a hallgatói kezébe.

Bugarszky István, mint Liebermann Leó és Rhorer László munkatársa, lelkes, vállvetett munkával kiváló tudományos hírnevet szerzett iskolánknak bel- és külföldön egyaránt. Végzett munkája annál értékesebb, minthogy abban az időben némelyek a vegytant alárendelt tantárgynak tekintették.

1941-ben, 73 éves korában távozott az élők sorából.

Emléktábláját (Madarassy Walter alkotása) a kémiai épület falán 1968-ban avatták.

Irodalom

- Kotlán Sándor: *A magyar állatorvosképzés története 1787–1937, A M. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Állatorvosi Osztálya alapításának 150-ik évfordulója alkalmából*. Pátria, Budapest, 1941. 210 p.
- Bugarszky István (1868–1941). In *Magyar agrártörténeti életrajzok*. A–H. Szerk.: Für Lajos–Pintér János. Magyar Mezőgazdasági Múzeum, Budapest, 1987. 279–280.